

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi (HE 157/2024 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Hallintovaliokunta (HaVM 9/2025 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain 4 luvun 2 §:n ja 6 luvun 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain (444/2017) 4 luvun 2 §:n 3 momentti ja 6 luvun 5 §, sellaisena kuin niistä on 6 luvun 5 § laissa 573/2019, seuraavasti:

4 luku

Ilmoitusvelvollisuus, salassapitovelvollisuus sekä liiketoimen keskeyttäminen

2 §

Ilmoituksen muoto ja sisältö

Rahanpesun selvittelykeskus antaa tarkemmat määräykset epäilyttävää liiketoimea koskevan ilmoituksen muodosta ja sisällön esittämisen asettelusta.

Eduskunnan vastaus EV 41/2025 vp

6 luku

Tosiasiallisia edunsaajia koskevat tiedot

5 §

Ilmoitusvelvollisen sekä valvontaviranomaisen ja asianajajayhdistyksen ilmoitusvelvollisuus

Jos ilmoitusvelvollinen, valvontaviranomainen tai asianajajayhdistys havaitsee tässä luvussa tarkoitetun yhteisön tai ulkomaisen express trustin tai oikeusmuodoltaan samankaltaisen oikeudellisen järjestelyn tosiasiallisesta edunsaajasta rekisteröidyissä tiedoissa puutteita tai epäjohtonmukaisuuksia, sen on salassapidon estämättä ilmoitettava rekisterinpitäjälle ilman aiheetonta viivytystä, miltä osin tiedot ovat puutteellisia tai epäjohtonmukaisia.

Rekisterinpitäjän kehotuksesta 1 momentissa tarkoitetut tiedot on päivitettävä rekisteriin ilman aiheetonta viivytystä. Kehotuksesta ja 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen perusteella rekisteriin tehtävästä merkinnästä säädetään kaupparekisterilain 5 §:n 4 momentissa.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

rahanpesun selvittelykeskuksesta annetun lain 3 ja 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan rahanpesun selvittelykeskuksesta annetun lain (445/2017) 3 §:n 3 momentin 17 kohta ja 7 momentti sekä 4 §:n 4 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 3 §:n 3 momentin 17 kohta laissa 576/2019 sekä 4 §:n 4 momentti laissa 815/2022, ja

lisätään 3 §:n 3 momenttiin, sellaisena kuin se on laissa 576/2019, uusi 18 ja 19 kohta seuraavasti:

3 §

Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämistä, paljastamista ja selvittämistä koskeva rekisteri

Rahanpesurekisteriin saadaan tallettaa ilmoituksen tehneen henkilön nimet ja työnantajan yksilöintitiedot sekä tietojärjestelmän käyttötarkoituksen kannalta seuraavat tarpeelliset tiedot siitä henkilöstä, jota ilmoitus koskee:

Eduskunnan vastaus EV 41/2025 vp

17) valokuva tai kasvokuva sekä erityisiä teknisiä tunnistusmenetelmiä hyödyntäen käsitelty valokuva tai kasvokuva henkilön tunnistamista varten, jos sen tallettaminen on asian käsittelyn kannalta välttämätöntä;

18) poliittinen mielipide tai uskonnollinen vakaumus, jos sen tiettyyn tapaukseen tai selvityskokonaisuuteen liittyvä tallettaminen on asian käsittelyn kannalta välttämätöntä;

19) etninen alkuperä, jos sen tiettyyn tapaukseen tai selvityskokonaisuuteen liittyvä tallettaminen on asian käsittelyn kannalta välttämätöntä.

Rahanpesurekisteriin talletetut tiedot poistetaan rahanpesurekisteristä viimeistään sen kalenterivuoden lopussa, jolloin on kulunut kymmenen vuotta merkinnän tekemisestä, kuitenkin siten, että jos vastaanotetut tiedot on sisällytetty selvittelykokonaisuuteen, tiedot poistetaan viimeistään sen kalenterivuoden lopussa, jolloin on kulunut kymmenen vuotta selvittelykokonaisuuden avaamisesta. Edellä 2 §:n 1 momentin 7 kohdan mukaiset tiedot poistetaan viipymättä, jos jäädyttämispäätös kumotaan varojen jäädyttämisestä terrorismin torjumiseksi annetun lain 12 §:n nojalla.

4 §

Rahanpesun selvittelykeskuksen oikeus saada, käyttää ja luovuttaa tietoa

Rahanpesurekisterin tietoja saa käyttää ja luovuttaa salassapitosäännösten estämättä vain rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen ja sen rikoksen, jolla rahanpesun tai terrorismin rahoittamisen kohteena oleva omaisuus tai rikoshyöty on saatu tai saataisiin, sekä Europol-asetuksen liitteen I mukaisten rikosten estämiseksi, paljastamiseksi ja selvittämiseksi sekä tutkintaan saattamiseksi ja kansallisen turvallisuuden suojaamiseksi. Rahanpesun selvittelykeskus saa luovuttaa tietoja myös ilman pyyntöä. Lisäksi tietoja saa luovuttaa ulkoministeriölle varojen jäädyttämisestä terrorismin torjumiseksi annetun lain 9 §:ssä säädettyjen tehtävien ja ulosottomiehelle mainitun lain 14 §:ssä säädettyjen tehtävien ja eräiden Suomelle Yhdistyneiden Kansakuntien ja Euroopan unionin jäsenenä kuuluvien velvoitusten täyttämisestä annetun lain (659/1967) 2 b §:ssä säädettyjen tehtävien hoitamiseksi. Tietoja saadaan luovuttaa myös rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetussa laissa tarkoitettulle toimivaltaiselle valvontaviranomaiselle ja asianajajayhdistykselle, jos luovutettava tieto on välttämätön toimivaltaisen valvontaviranomaisen tai asianajajayhdistyksen mainitussa laissa tarkoitettun tehtävän suorittamiseksi. Tietoja saadaan luovuttaa Finanssivalvonnalle, jos tiedot ovat välttämättömiä luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (610/2014) säädettyjen rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskin arvioimista edellyttävien tehtävien suorittamiseksi. Vastaavia tässä momentissa tarkoitettuja välttämättömiä tietoja saadaan luovuttaa myös Euroopan keskuspankille sen hoitaessa luottolaitosten vakavaraisuusvalvontaan liittyvää politiikkaa koskevien erityistehtävien antamisesta Euroopan keskuspankille annetussa neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1024/2013 tarkoitettuja tehtäviä. Tietoja voidaan luovuttaa myös Europolille. Päätöksen tässä momentissa tarkoitettuja tietojen luovuttamisesta tekee rahanpesun selvittelykeskuksessa työskentelevä päällystöön kuuluva poliisimies. Tässä momentissa tarkoitettuja tietoja saa luovuttaa tietojoukkona tai sähköisesti. Poliisilla, Tullilla, Rajavartiolaitoksella ja syyttäjällä on oikeus saada rahoitustietoja ja -analyyskejä rahanpesun selvittely-

Eduskunnan vastaus EV 41/2025 vp

keskukselta Europol-asetuksen liitteen I mukaisten rikosten estämiseksi, paljastamiseksi, tutkimiseksi ja syyteharkintaan saattamiseksi.

Tämä laki tulee voimaan _____
päivänä _____
kuuta 20 _____.

Laki

verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain (1346/1999) 18 §:n 1 momentin 14 kohta ja 20 §:n 9 kohta, sellaisina kuin ne ovat, 18 §:n 1 momentin 14 kohta laissa 723/2019 ja 20 §:n 9 kohta laissa 1025/2019, sekä

lisätään 18 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laeissa 1108/2006, 504/2008, 525/2009, 499/2015, 1146/2015, 529/2017, 1128/2017, 22/2018, 228/2019, 723/2019, 865/2019 ja 287/2021, uusi 15 kohta ja 20 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1500/2011, 1128/2017, 1345/2018, 228/2019, 916/2019, 1025/2019 ja 1173/2019, uusi 10 ja 11 kohta seuraavasti:

18 §

Verohallinnon oikeus tietojen oma-aloitteiseen antamiseen

Verohallinto voi salassapitosäännösten estämättä antaa omasta aloitteestaan verotustietoja verovelvollista koskevine tunnistetietoineen:

14) Kilpailu- ja kuluttajavirastolle elinkeinonharjoittajien välisistä kielletyistä kilpailunrajoituksista sekä määräävän markkina-aseman väärinkäytöstä sellaisia tietoja, joilla saattaa olla merkitystä kilpailulain (948/2011) 5 ja 7 §:n sekä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 101 ja 102 artiklan valvonnan kannalta;

15) Patentti- ja rekisterihallitukselle sellaisista verovalvonnassa tai muutoin havaituista tiedoista, jotka ovat tarpeellisia tosiasiallisia edunsaajia koskevien rekisteritietojen oikeellisuuden ja ajantasaisuuden varmentamisessa.

20 §

Tietojen antaminen eräille viranomaisille

Verohallinto voi salassapitovelvollisuuden estämättä antaa pyynnöstä:

Eduskunnan vastaus EV 41/2025 vp

9) Maanmittauslaitokselle asunto-osakeyhtiölaissa (1599/2009) tarkoitettuun osakeluetteloon merkitsemistä ja maakaareissa (540/1995) tarkoitettuun lainhuuto- ja kiinnitysrekisteriin kirjaimista varten tarpeelliset tiedot varainsiirtoveron suorittamisesta;

10) Patentti- ja rekisterihallitukselle sellaisia verotustietoja verovelvollista koskevine tunnistetietoineen, jotka ovat välttämättömiä rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain 6 luvun 4 §:n ja kaupparekisterilain (564/2023) 5 §:n perusteella rekisteröityjen tosiasiallisia edunsaajia koskevien tietojen oikeellisuuden ja ajantasaisuuden varmentamiseksi;

11) suojelupoliisille sellaisia verotustietoja verovelvollista koskevine tunnistetietoineen, jotka ovat välttämättömiä suojelupoliisin toimialaan kuuluvien rikosten ennalta estämiseksi ja kansallisen turvallisuuden suojaamiseksi sitä vakavasti uhkaavalta toiminnalta.

Tämä laki tulee voimaan _____
päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään Finanssivalvonnasta annettuun lakiin (878/2008) uusi 71 d § seuraavasti:

71 d §

Oikeus luovuttaa tietoja suojelupoliisille

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään, Finanssivalvonnalla on oikeus luovuttaa salassapitosäännösten estämättä pyynnöstä tietoja suojelupoliisille, jos tiedot ovat välttämättömiä suojelupoliisin toimialaan kuuluvien rikosten ennalta estämiseksi ja kansallisen turvallisuuden suojaamiseksi sitä vakavasti uhkaavalta toiminnalta.

Finanssivalvonnalla on oikeus luovuttaa salassapitosäännösten estämättä oma-aloitteisesti suojelupoliisille Finanssivalvonnan hallussa olevia tietoja liittyen rahanpesuun tai terrorismin rahoittamiseen, pakotesäätelyn kiertämiseen tai muihin epätavallisiin liiketoimiin liittyvistä järjestelyistä, joilla varoja siirretään kolmansiin maihin ja toimilla epäillään vaarannettavan kansallista turvallisuutta, jos tiedot ovat tarpeellisia suojelupoliisin toimialaan kuuluvien rikosten ennalta estämiseksi ja kansallisen turvallisuuden suojaamiseksi sitä vakavasti uhkaavalta toiminnalta.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen tietojen luovuttamiseen sovelletaan, mitä 71 §:n 5 momentissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan _____
päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain (1207/2010) 6 §:n 1 momentin 38 kohta, sellaisena kuin se on laissa 940/2024, ja

lisätään 6 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laeissa 308/2016, 858/2016, 1159/2016, 1413/2016, 1419/2016, 324/2017, 454/2017, 1112/2017, 404/2018, 414/2018, 722/2019, 1399/2019, 624/2020, 1264/2020, 488/2021, 690/2021, 1134/2021, 495/2022, 713/2022, 1119/2022, 1327/2022, 1340/2022, 1355/2022, 743/2023, 190/2024 ja 940/2024, uusi 39 kohta seuraavasti:

6 §

Velvoitteidenhoitoselvityksen käyttötarkoitus

Velvoitteidenhoitoselvitys laaditaan tukemaan:

38) merituulivoimasta talousvyöhykkeellä annetun lain (937/2024) mukaista kilpailutukseen annetun tarjouksen arvioimista, hyödyntämisluvan myöntämistä ja hyödyntämisluvan ehtojen noudattamisen varmistamista sekä sitä julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain 81 §:n 1 momentissa tarkoitettua harkinnanvaraisten poissulkemisperusteiden olemassaolon tarkistamismahdollisuutta, johon viitataan merituulivoimasta talousvyöhykkeellä annetun lain 11 §:n 1 momentissa;

39) suojelupoliisin tehtäviä kansallisen turvallisuuden suojaamiseksi sitä vakavasti uhkaavalta toiminnalta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

työtapaturma- ja ammattitautilain 255 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työtapaturma- ja ammattitautilain (459/2015) 255 §:n 1 momentin 6 kohdan ruotsinkielinen sanamuoto, sellaisena kuin se on laissa 253/2020, ja
lisätään 255 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laissa 253/2020, uusi 7 kohta seuraavasti:

255 §

Vakuutuslaitoksen oikeus antaa tietoja

Vakuutuslaitoksella on oikeus sen lisäksi, mitä julkisuuslaissa säädetään, salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä antaa tämän lain toimeenpanoon perustuvia tietoja seuraavasti:

7) suojelupoliisille, siltä osin kuin ne ovat välttämättömiä sen toimialaan kuuluvien rikosten ennalta estämiseksi ja kansallisen turvallisuuden suojaamiseksi sitä vakavasti uhkaavalta toiminnalta.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

työntekijän eläkelain 205 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työntekijän eläkelain (395/2006) 205 §:n otsikko ja 3 momentti, sellaisena kuin niistä on 205 §:n 3 momentti laissa 1247/2016, seuraavasti:

205 §

Tietojen antaminen rikosten ja väärinkäytösten selvittämiseksi sekä kansallisen turvallisuuden suojaamiseksi

Eläkelaitoksella ja Eläketurvakeskuksella on oikeus antaa 2 momentissa tarkoitettuja tietoja salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä esitutkinta- ja

Eduskunnan vastaus EV 41/2025 vp

syyttäväviranomaiselle siltä osin kuin ne ovat välttämättömiä rikosten selvittämistä ja syytteenpanoa varten sekä suojelupoliisille siltä osin kuin ne ovat välttämättömiä sen toimialaan kuuluvien rikosten ennalta estämiseksi ja kansallisen turvallisuuden suojaamiseksi sitä vakavasti uhkaavalta toiminnalta.

— — — — —

Tämä laki tulee voimaan _____
päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain 22 b §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain (555/1998) 22 b §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 542/2012, seuraavasti:

22 b §

Työllisyysrahaston oikeus tietojen oma-aloitteiseen luovuttamiseen

— — — — —

Tämän pykälän nojalla saatuja salassa pidettäviä tietoja voidaan antaa edelleen, jos ne ovat tarpeellisia rikosten selvittämistä ja syytteenpanoa varten sekä suojelupoliisille sen toimialaan kuuluvien rikosten ennalta estämiseksi ja kansallisen turvallisuuden suojaamiseksi sitä vakavasti uhkaavalta toiminnalta. Tiedot tulee hävittää heti, kun niitä ei tarvita.

Tämä laki tulee voimaan _____
päivänä _____ kuuta 20 ____.

Eduskunnan vastaus EV 41/2025 vp

Helsingissä 25.4.2025

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri